

Od redakcji

Kolejny numer opolskiego czasopisma biblijnego stanowi w dużej mierze kontynuację zeszłorocznego numeru tematycznego, który był poświęcony retoryce biblijnej i semickiej. Ten wybór nie jest przypadkowy, ale wynika z rodzących się potrzeb utrwalenia dorobku badawczego studentów, magistrów, doktorantów i badaczy, którzy w ostatnim czasie wnieśli istotny wkład w kształtowanie biblistyki opolskiego środowiska teologicznego. W ubiegłym roku, 30 kwietnia, odbyło się na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego otwarte seminarium naukowe, poświęcone retoryce biblijnej. Częściowo materiały z tego ważnego spotkania znalazły się w zeszłorocznym numerze *Scriptura Sacra*. Do uczestnictwa w seminarium został zaproszony światowej sławy znawca retoryki biblijnej i semickiej, o. prof. Roland Meynet SJ (Papieski Uniwersytet Gregoriański, Rzym). Niestety, z przyczyn zdrowotnych, o. Meynet odwołał swój przyjazd, a swój tekst przekazał o. dr. Bernardowi Witkowi SDS, który w jego imieniu przygotował tłumaczenie wystąpienia i wygłosił je. Właśnie ten tekst, zatytułowany: „Retoryka semicka-biblijna” prezentujemy jako pierwszy w obecnym numerze. Zawiera on podstawowe informacje wprowadzające do poznania metody retorycznej, poczynawszy od prezentacji rozwoju w oparciu o znaczące postaci jej przedstawicieli i odkrycia przez nich istniejących w Biblii kompozycji. Ich wyodrębnienie i funkcjonowanie na różnych poziomach tekstu, w mniejszych i większych jednostkach stanowią przedmiot badań metody retorycznej, dla której omawiany artykuł dołącza cenne wskazówki na bazie analizy modlitwy *Ojciec nasz*.

Pozostając w nurcie analizy retorycznej jako drugi tekst publikujemy artykuł doktorantki WT UO, mgr Anny Białowąs pod znamienym tytułem: „Miłość, błogosławieństwo, zdrada. Analiza tekstu J 13,1-30 w świetle hebrajskiej retoryki biblijnej”. Temat ten został zaprezentowany w szkicowym ujęciu podczas wspomnianego ubiegłorocznego seminarium naukowego na Wydziale Teologicznym UO, a następnie przybrał postać pracy magisterskiej, obronionej w czerwcu 2019 r.

Kolejnym tekstem, który podejmuje zarówno tematykę Ewangelii według św. Jana, jak i metodę analizy retorycznej, jest artykuł ks. mgra Jana Opielki zatytułowany: „Kompozycja i interpretacja J 17,9-19 w świetle retoryki semickiej”. Autor sam przyznaje, że ten rozdział ewangelii zawiera w sobie bardzo wiele wątków, które dla wielu egzegetów stanowią podstawową trudność w interpretacji modlitwy Jezusa skierowanej do Ojca. Dzięki rygorystycznie zastosowanym regułom analizy retorycznej możliwe było ukazanie zasadniczego tematu, który jest w J 17,9-19.

Ważnym przyczynkiem do głębszego rozumienia ewangelii ucznia umiłowanego jest artykuł mgr Krystyny Kern, w którym autorka przeprowadza badanie nad wyrażeniem „chrzest z wody i z Ducha”, które pojawia się jeden jedyny raz w J 3,5. To wyrażenie jest kluczowe dla rozumienia orędzia ewangelicznego, ponieważ w jego świetle stanowi konieczny warunek wejścia do Królestwa Bożego. Autorka podjęła się analizy wyrażenia w świetle całej perykopy J 3,1-21, jak również szerszego kontekstu pierwszych rozdziałów Ewangelii św. Jana, szczególnie Prologu (J 1,1-18). Na podstawie podobieństw z innymi miejscami w Starym i Nowym Testamencie, gdzie występują aluzje do rzeczywistości wody i działania Ducha Świętego, możliwe jest ukazanie poprawnego znaczenia tego ważnego wyrażenia.

Na szczególną uwagę w obecnym numerze zasługuje artykuł mgra Adriana Skutnika, który podjął się analizy Trzeciej Pieśni Sługi Pańskiego (Iz 50,4-11), porównując tekst kanoniczny i jego paralelę w Targumie Jonatana. Należy pamiętać, że targumiczne teksty, pomimo ich późnego wieku zredagowania, były nie tylko ważnym etapem tłumaczenia tekstu hebrajskiego, ale także jego interpretacji poprzez konieczne wyjaśnienie i doprecyzowanie istotnego przesłania. Należy dodać, że omawiany artykuł jest uaktualnioną i dostosowaną wersją pracy magisterskiej A. Skutnika, za którą otrzymał on pierwszą nagrodę w Konkursie na najlepszą pracę magisterską w zakresie teologii oraz nauk o rodzinie im. Ks. Franciszka Sawickiego w Toruniu 15 stycznia 2020 r.

W szerszym nurcie teologii Nowego Testamentu publikujemy kolejną część opracowania Paolo Cocco na temat nauczania św. Pawła o charyzmatach w jego tekstach eklezjologicznych. Tym razem autor koncentruje swoją uwagę na 1 Kor 12–14, które stanowią najważniejszy wkład Apostoła Narodów w określenie tej rzeczywistości duchowej w ramach funkcjonowania wspólnot chrześcijańskich. Na szczególną uwagę zasługuje uwyrażenie zależności pomiędzy charyzmatami a miłością oraz zjawiskiem prorokowania i glosolalią we wspólnocie korynckiej. Autor sięga w swych analizach po licznych dzieła współczesnych egzegetów, ukazując tym samym aktualność podjętego zagadnienia.

W tradycyjnej już części poświęconej recenzjom zamieszczamy omówienie dwóch zbiorów wypowiedzi papieża emeryta, Benedykta XVI. Pierwszym z nich jest kolejny tom serii wydawniczej *Mystagogia Benedicti*, zawierający papieskie homilie, przemówienia i medytacje wygłoszone podczas trwania jego pontyfikatu w Wielkim Tygodniu bądź tematycznie związane z tym okresem liturgicznym. Drugi zbiór jest zatytułowany: *Papież*

o papieżu. Słowa o św. Janie Pawle II – homilie, rozważania, przemówienia i wywiady. Zamysł jego powstania wiąże się z rocznicami papieża Polaka: czterdziestolecia początku pontyfikatu (2018), i stulecia jego urodzin (2020). Zebrane teksty obejmują nie tylko czas pontyfikatu Benedykta XVI, ale także lata posługi kard. Josepha Ratzingera, jako najbliższego współpracownika Jana Pawła II, w charakterze prefekta Kongregacji do spraw Nauki Wiary. Cechą charakterystyczną tych wypowiedzi jest synteza życia i myśli św. Jana Pawła II, dostosowana do okoliczności wygłoszenia, zwłaszcza podczas liturgii, w nawiązaniu do rozważanych tekstów biblijnych. Pozostaje życzyć czytelnikom owocnej lektury publikowanych tekstów.

